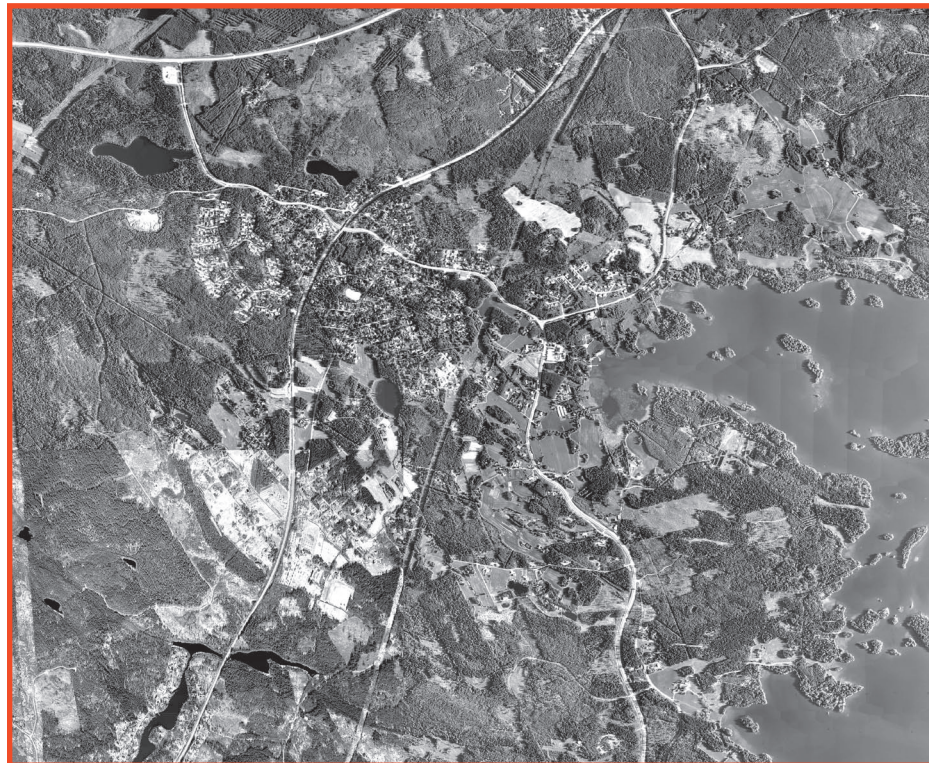

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

LÄHTÖAINEISTO

RAPORTTI

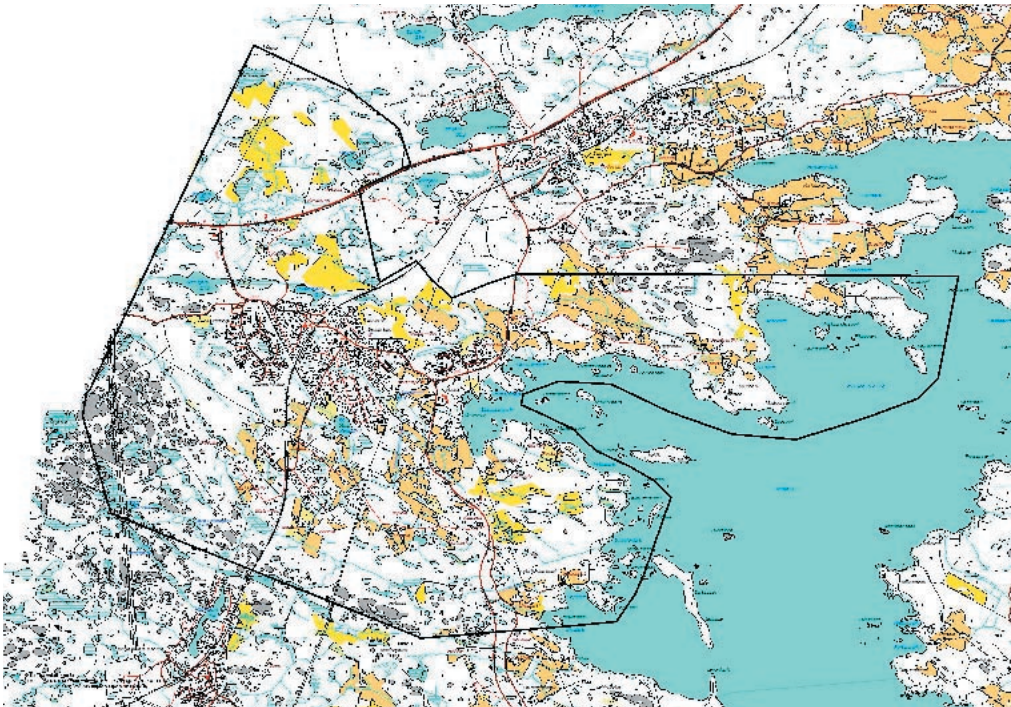
1 2 3 4 5 6 7

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

JOHDANTO

Tämä lähtöaineistoraportti käsittelee Ruutanan alueen ominaisuuksia ja ominaispiirteitä. Tietoja käytetään myöhemmin laadittaessa Ruutanan alueen osayleiskaavaluonnosta. Raportti liitteineen tarjoaa tulevalle suunnittelulle lähtökohtia ja reunaehtoja. Osayleiskaavaprosessin ensimmäisessä raportissa, tavoiteraportissa, käsiteltiin alueen kehittämistavoitteita eri mittakaavoissa ja suunnittelutasoilla.

Tavoitteiden ja lähtötietojen pohjalta laadittavan osayleiskaavan luonnosvaihtoehdot valmistunevat yleisön nähtäviksi syksyllä 2009.

Markku Lahtinen
kaavoitusarkkitehti

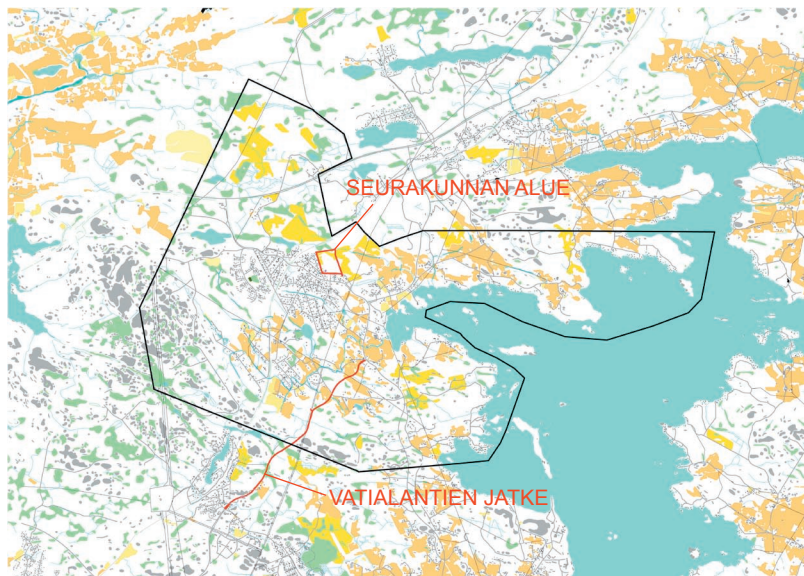
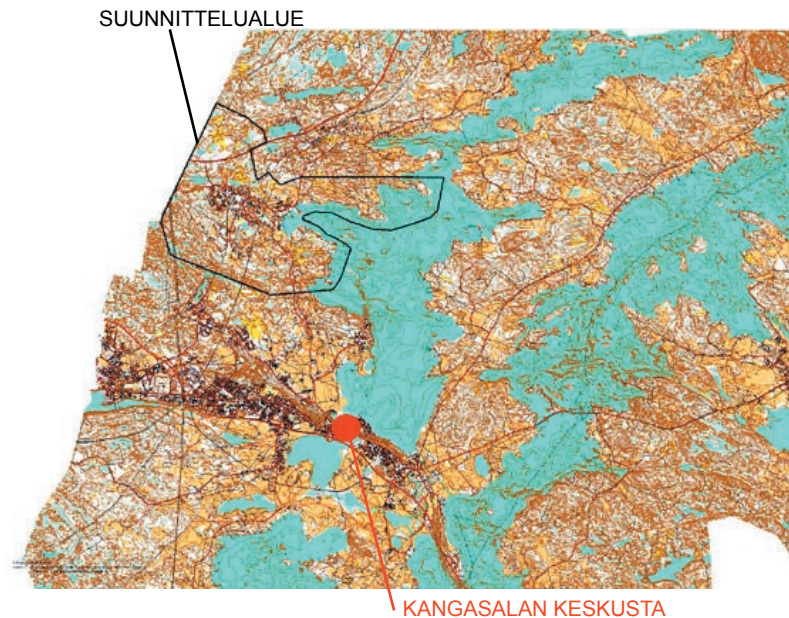
Kaisu Kuusela
suunnittelija

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3	YMPÄRISTÖ	11
ALUEEN SIJAINTI JA YLEISKUVAUS	4	<i>Asuminen</i>	
SUUNNITTELUTILANNE	4	<i>Palvelut (asukkaan näkökulma)</i>	
<i>Yleiskaavatilanne</i>		<i>Toiminta (yhdistykset jne.)</i>	
<i>Kaavoitetut alueet</i>		VERKOSTOT, LIIKENNE	13
<i>Rakennusjärjestys</i>		<i>Autoliikenne</i>	
MUITA SUUNNITELMIA	5	<i>Kevyt liikenne</i>	
<i>Vatiantien jatke</i>		<i>Väylien tila</i>	
<i>Seurakunnan alue</i>		<i>Joukkoliikenne</i>	
<i>Asemakaavaluonnoksia</i>		<i>Raideliikenne</i>	
<i>Suunnittelualueen olosuhteisiin vaikuttavia muita hankkeita</i>		<i>Yhdyskuntatekninen huolto</i>	
YHDYSKUNTARAKENNE	7	<i>Sähkölinjat</i>	
<i>Asemakaavoitetut alueet, hajakenttä</i>		YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT	14
<i>ja vapaa-ajanasunnot</i>		<i>Luonnonvesien vedenlaatu</i>	
VÄESTÖ	8	<i>Saastuneet maat</i>	
<i>Väestökehitys</i>		<i>Arseeni, radon</i>	
<i>Väestörakenne</i>		<i>Haju ja melu</i>	
PALVELUT JA ELINKEINOTOIMINNAT	9	ERITYISTOIMINNAT	14
<i>Päivähoito- ja koulupalvelut</i>		MAANOMISTUS	15
<i>terveydenhoitopalvelut</i>		ASUKKAIDEN NÄKÖKULMA	16
<i>Muut palvelut</i>		<i>Lapset</i>	
<i>Virkistys</i>		<i>Oas -vaiheen asukaspalaute</i>	21
ELINKEINOT	10	Erillisinä selvityksinä:	
<i>Maanviljely</i>		<i>Kulttuuriympäristö ja muinaismuistot</i>	
<i>Yrittäjät</i>		<i>Luonnonympäristö</i>	
<i>Muut työpaikat</i>		<i>Maisemaselvitys</i>	
<i>Lähialueiden työpaikkakeskittymät</i>			

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

ALUEEN SIJAINTI JA YLEISKUVAUS

Ruutana sijaitsee Tampereen kaupunkiseudun taajamarakenteen pohjoisosassa. Kangasalan keskustasta suunnittelualueelle on matkaa noin seitsemän kilometriä. Ruutanan taajaman keskustasta Tampereen rajalle on muutama kilometri. Seutumittakaavassa Ruutana liittyy Tampereen puolen taajamanauhaan. Paikallisesti eri kuntien taajamat erottuvat toisistaan muutaman kilometrin metsäisellä selännealueella.

Ruutana on noin 2500 asukkaan asuintaajama. Alueella on joitakin kunnallisia ja yksityisiä palveluita sekä jonkin verran asuntojen yhteydessä olevaa yritystoimintaa. Pääosin taajama on riippuvainen muista seudullisista työpaikka- ja palvelukeskitymistä.

Maastoltaan ja maisemaltaan alue on moninainen. Suunnittelualueen itäosassa sijaitsee luonnonkaunis Vesijärvi. Alueen ulkopuolelle rajautuu kuuluisa Haralanharju. Vesijärven rantaan sijoittuu alueen vanha kyläkeskus tiloineen ja peltoineen. Ruutanan keskusta sijoittuu Jyväskylän radan varteen metsäiselle selänteelle rinnealueelle. Ruutanan taajama-alueen eteläpuolella sijaitseva Jussila on taajamamaiseksi tiivistynyttä entistä haja-asutus- ja viljelyaluetta. Tampereen rajaa lähestyttäessä vastassa on Jyväskylätie eli VT 9 sekä hakkuuaukean takaa paistava Tarastenjärven kaatopaikka.

SUUNNITTELUTILANNE

Yleiskaavatilanne

Suunnittelualueella on voimassa Taajamien osayleiskaava vuodelta 2000, joka on oikeusvaikutukseton. Ranta-alueilla on voimassa rantojen osayleiskaava.

Asemakaavoitetut alueet

Suunnittelualueesta on asemakaavoitettu 230 hehtaaria, mikä vastaa vajaata kymmenesosaa koko alueen pinta-alasta, 24,5 km². Erityisesti Ruutanan taajama-alueen rakentumista on lähes alusta pitäen ohjattu jonkinlaisella kaavalla. Taajama-alueen kaavoja on eri aikoina uudistettu, täydennetty ja laajennettu. Myös Franssilan, Saappaanpohjan ja Jussilan alueille on tehty asemakaavoja, joskin Ruutanan taajama-aluetta huomattavasti pienempinä kokonaisuuksina.

Rakennusjärjestys

Suunnittelualueella on voimassa Kangasalan kunnan rakennusjärjestys, joka on tullut voimaan 1.8.2000.

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

MUITA SUUNNITELMIA

Suunnittelualueella on vireillä alueen olosuhteisiin merkittävästi vaikuttavia asemakaavoja, jotka todennäköisesti saavat lainvoiman lähitulevaisuudessa.

Vatjalantien jatke

Asemakaavalla mahdollistetaan liikenneyhteys Kangasalan asemalta Ruutanantielle. Toteutuessaan tie kulkee haja-asutusalueella Jussilan eteläpuolella ja liittyy Huhdintien risteyksen kohdalla Ruutanantiehen. Tien myötä suunnittelualue kytkeytyy suoraan nauhataajaman länsiosiin.

Seurakunnan alue

Asemakaavalla mahdollistetaan Ruutanen taajama-alueen laajeneminen pohjoiseen pientalovaltaisena ympäristönä. Kaavan myötä alueelle saadaan viitisenkymmentä uutta asuinrakennusta. Seurakunnalle jäävä tontti on alueella osoitettu julkisten lähipalvelurakennusten korttelialueeksi.

*Asemakaavaluonnoksia**Jussilan asemakaava, no 562*

Jussilan alueelta Laureeninkallion eteläpuolelle ulottuva asemakaava tiivistäisi nykyistä haja-asutusaluetta pientalo- ja erillispientalovaltaisella asuinrakentamisella. Asemakaava mahdollistaisi tieyhteyden Jussilan läpi Laureeninkalliolta Vatjalantielle. Kaava on tullut vireille vuonna 2006, jolloin alueesta on laadittu myös kaksi asemakaavaluonnosta. Hanketta ei ole vielä viety eteenpäin.

Laureeninkallion jatke, kaava no 577

Vuonna 2006 vireille tullut asemakaava Laureeninkallion länsipuolelle mahdollistaisi kymmenien asuin- ja erillispientalojen rakentamisen alueelle. Kaavasta on laadittu luonnos vuonna 2007, mutta hanketta ei ole sittemmin viety eteenpäin.

SUUNNITTELUALUEEN OLOSUHTEISIIN VAIKUTTAVIA MUITA HANKKEITA

Yhtenäiskoulu

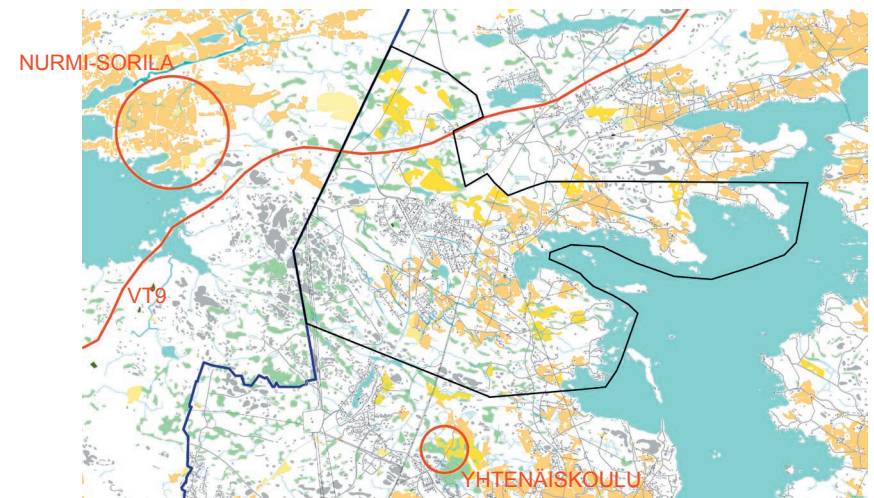
Kangasalan kunta suunnittelee yhtenäiskoulua kunnan länsiosiin. Tarkoituksena on, että myös Ruutanen alueen oppilaat käyttäisivät koulua Vatjalantien jatkeen valmistuttua. Näillä näkymin koulu on tulossa Kortekummun alueelle. Ruutanen taajamakeskuksesta koululle on matkaa alle viisi kilometriä. Jussilasta koulumatka on alle kolme kilometriä.

Hämeen tiepiiri: Valtatie 9 parantaminen välillä Tampere-Orivesi

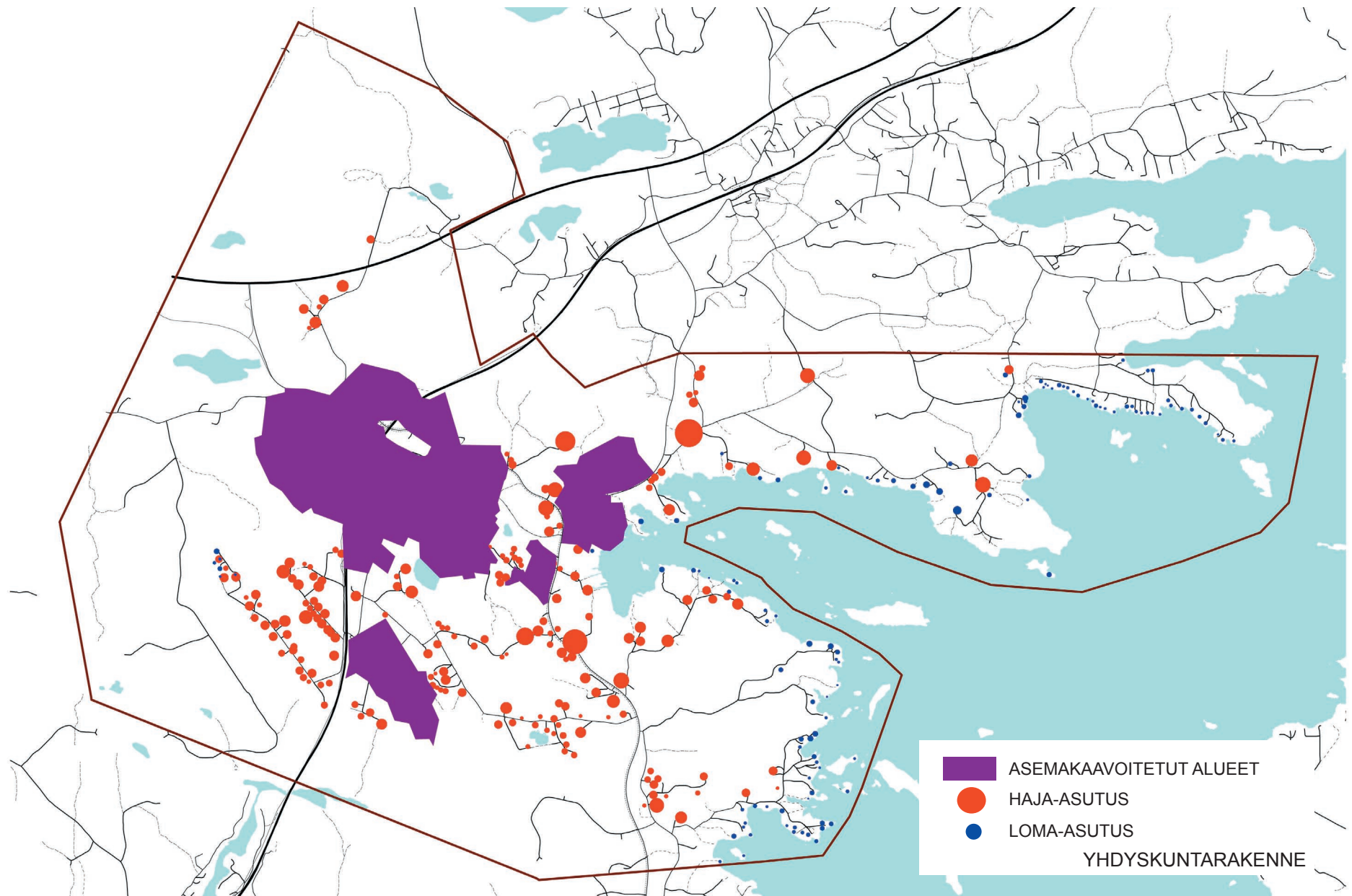
Vireillä oleva hanke tähtää Tampereen Alasjärven ja Oriveden välisen tieyhteyden perusparannukseen, jonka myötä nykyinen valtatie muutettaisiin nelikaistaiseksi moottoritieksi Alasjärven ja Ruutanen välillä ja siitä eteenpäin keskikaiteelliseksi nelikaistaväyläksi Orivedelle. Hanke tähtää liikenneturvallisuuden parantamiseen ja liikenteen välityskyvyn tehostamiseen. Hankkeen YVA-menettely on valmistumassa. Käynnissä oleva yleissuunnitelma lähtee maantielain mukaiseen käsittelyyn alkuvuonna 2009. Jatkosuunnittelusta ei ole tehty päätöksiä. Hanketta voidaan toteuttaa osin vaiheittain. (Tiehallinto, 14.4.2009)

Tampereen kaupunki: Nurmi-Sorilan ja Tarastenjärven osayleiskaava

Ruutanen luoteispuolella Tampereella on vireillä Nurmi-Sorilan aluetta kehittävä osayleiskaava, joka toteutuessaan luo Näsijärven rannalle uuden kaupunginosan keskuksineen ja tuhansine asukkaineen. Uudesta kaupunginosakeskuksesta on Ruutanen taajama-alueen rajalle matkaa kolmisen kilometriä. Osayleiskaavalla ratkotaan myös Kangasalan kunnan rajassa ja Ruutanen osayleiskaava-alueessa kiinni olevan Tarastenjärven jätteenkäsittelyalueen kehittyminen. (Tampereen kaupunki, 1.7.2009)

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

YHDYSKUNTARAKENNE

Ruutana on rakentunut sekä asemakaavoittamisen, että haja-asutusalueen vähittäisen tiivistymisen kautta. Rakentumisen rinnakkaiset kehityskulut ovat synnyttäneet asuinalueeryppäitä, joita vaivaa epätasuus muun muassa tiestön kunnon ja ylläpidon, kunnallistekniikan ja virkistysyhteyksien sekä palveluiden saavutettavuuden suhteen.

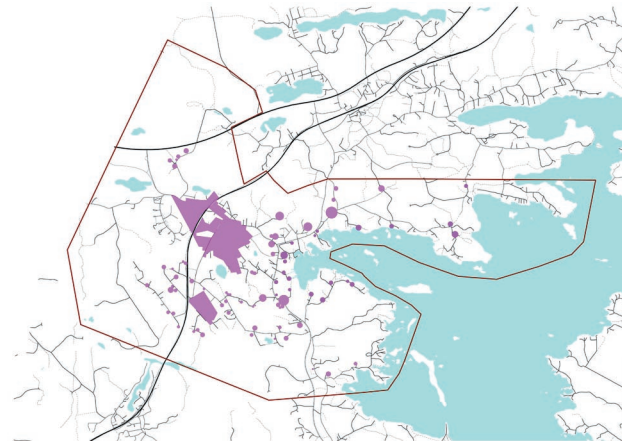
Asemakaavoitetut alueet, hajarakentaminen ja vapaa-ajanasunnot

Asutuksen pääpaino sijoittuu Ruutanan vanhimmalle taajama-alueelle, joka on suhteellisen tiiviisti rakentunut. Taajama-alueen asemakaavoitetuilla alueilla asuu noin 1900 henkeä. Julkisen ylläpidon piirissä olevaa tietä on tällä alueella yhteensä 16,2 kilometriä. Asemakaava-alueella asuvaa henkilöä kohti huollettavaa tietä on 9,1 metriä.

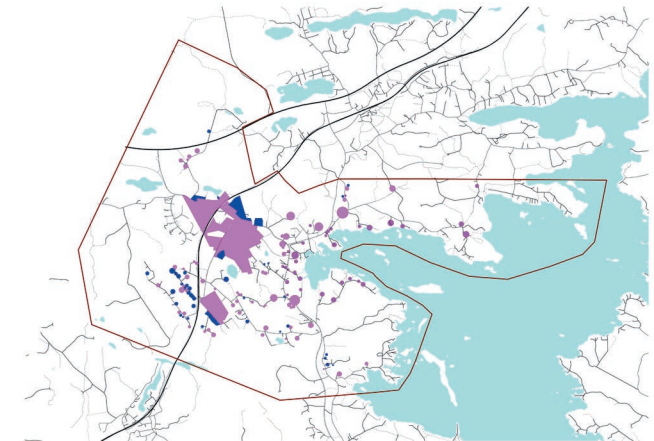
Haja-asutusalueella asuu 600 henkeä eli lähes neljäsosa koko alueen asukasmäärästä. Yksityisessä huollossa olevaa tietä on yhteensä 14,2 kilometriä. Asemakaava-alueen ulkopuolella asuville yksityisesti huollettavaa tietä on noin 23,5 metriä henkilöä kohden. Haja-asutusalueen teiden käyttöä lisäävät alueen vapaa-ajan asuntojen asukkaat.

Loma-asutusta on sijoittunut suunnittelualueen äärialueilla: Vesijärven rannoilla sekä Saappaanpohjanojan yläjuoksulla Perähaantien päässä Jussilassa.

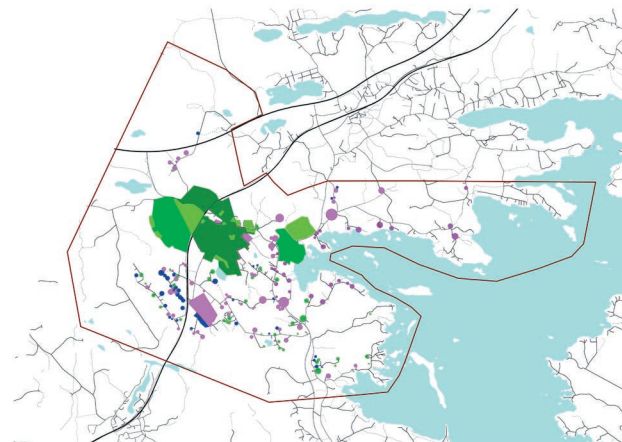
Vuoden 2008 aikana haja-asutusalueelle myönnettiin kymmenen suunnittelutarveratkaisua. Lisäksi kaksi hakemusta hylättiin. Tämä viestii siitä, että alueella on voimakkaita täydennysrakentamispaineita. Erityisesti Jussilan alueen tiivistyminen on ollut tasaista ja dynaamista 50-luvulta lähtien.

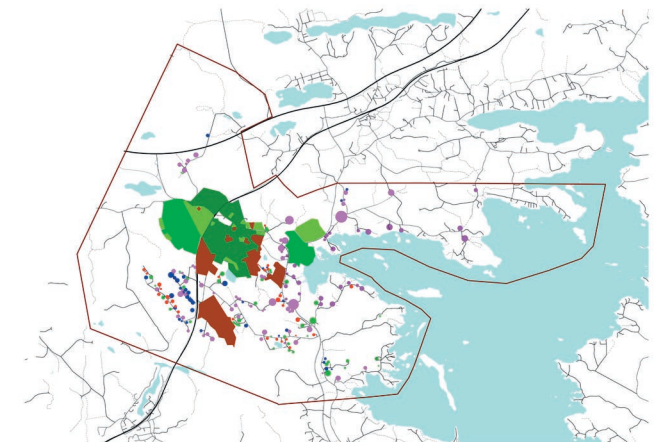
RAKENNETTU TILANNE VUONNA 1955

RAKENNETTU TILANNE VUONNA 1975

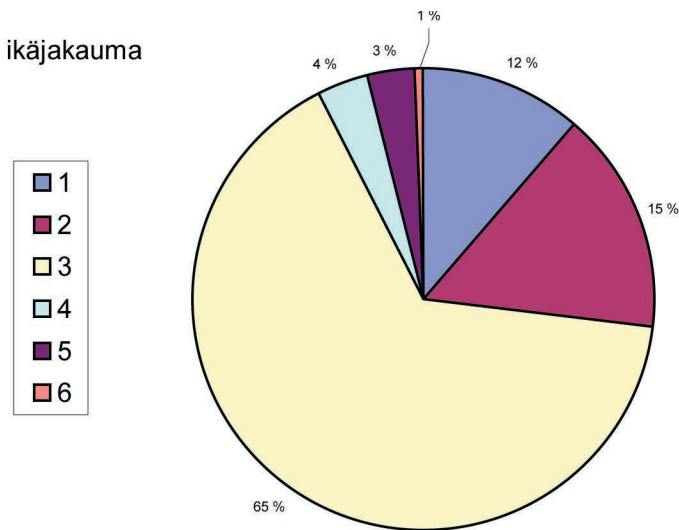
ASEMAKAAVOITETUT ALUEET VUONNA 2000
HAJARAKENTAMINEN VUONNA 1995

RAKENNETTU TILANNE VUONNA 2008

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

ikäjakauma

SELITTEET:

1. 0-6
2. 7-15
3. 16-64
4. 65-74
5. 75-84
6. 85-

VÄESTÖ

Väestökehitys

Ruutanen väkiluku kasvoi lähes tyhjästä melkein tuhanteen sotien jälkeen, kun Tampereen tehdastyöläisistä koostuva ryhmä asettui radan varteen. Alueen asukasmäärät elivät alkuaikoina radan vaiheiden mukana. Sotien jälkeisistä ajoista asukkaiden lukumäärä kasvoi tasaisesti 70-luvun alkuun saakka. Raideliikennöinnin lakkauttaminen ajoi Ruutanen alueen taantumaan. Laureeninkallion rakentaminen toi uuden lisäyksen asukasmäärään junattomuudesta huolimatta. 1980-luvulta suunnittelualueen väkiluku on vähitellen kasvanut. (Anttila, s.489)

Väestörakenne

Ruutanen asukasluku on 2 507 (1.1.2008), mikä on 9,04% koko kunnan väestöstä. Ruutana on lapsiperheiden suosiossa. Alueen asukkaista alle 15-vuotiaita on 27%. (koko kunta 23,3%) Yli 65-vuotiaita asukkaista on 8%. (Kangasalan kunnan paikkatietoaineisto, 1.7.2009)

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

PALVELUT JA ELINKEINOTOIMINNAT

Päivähoito- ja koulupalvelut

Ruutanassa on peruskoulu, joka tarjoaa opetusta 1.- 6.-luokkalaisille. Yläluokkalaiset käyvät koulunsa Kangasalan keskustassa, jossa on myös Kangasalan lukio ja ammattikoulu. Suunnittelualueella on neljä päiväkotia, joista kaksi on tilapäisiä. Alueelle on rakenteilla uusi päiväkotikoti, jonka valmistumisen jälkeen tilapäiset päiväkodit lakkautetaan. Lisäksi alueella on sekä kunnallisia että yksityisiä perhepäivähoitajia. Osa alueen lapsista on sijoitettu hoitoon muualle kuntaan ja osa käy päivähoitossa Tampereella. Tällä hetkellä Ruutanen hoitopaikat riittävät, mutta ylimääräisiä paikkoja ei kunnalla ole tarjota. Pitkällä tähtäimellä alueelle tarvitaan lisää päivähoitopaikkoja. (Kettunen-Niemi, 18.6.2009)

Terveysterveyspalvelut

Ruutanen terveystasemalla (Leppätie 3) toimii hammashoitola, neuvola, laboratorio sekä lääkärin vastaanotto. Terveyspalvelut ovat tarkoitettut sekä lapsille että aikuisille. Kangasalan kunnan palvelubussi liikennöi keskiviikkoisin Ruutanassa.

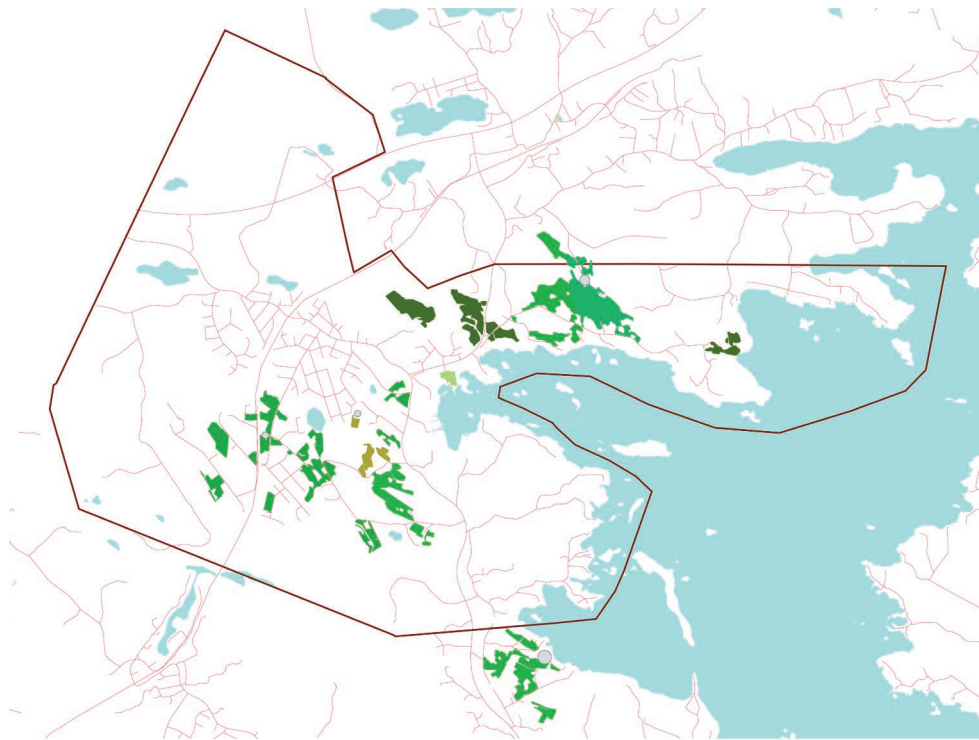
Muut palvelut

Ruutanassa on useita pieniä yrityksiä, jotka tarjoavat eri alojen kaupallisia palveluita. Ruutanen keskustassa on päivittäistavarakauppa, kampaamo ja pankkiautomaatti. Lisäksi alueella on anniskeluravintola. Ruutanen tien ja Jyväskylän tien risteyksessä sijaitsee huoltoasema, jonka yhteydessä toimii asiamiesposti. Ruutanen seurakuntakoti toimii osoitteessa Seurakuntatie 6. Perinteisen seurakuntatoiminnan lisäksi se järjestää mm. partiotoimintaa. Muita kokoontumispaikkoja ovat esimerkiksi ruutanalaisten harrastustila Pysäkki ja Ruutanen koulu. Kirjastoauton pysäkit sijaitsevat pääteiden varsilla. Ruutanassa toimii myös taksi. Poliisi päivystää Kangasalan kirkolla.

Virkistys

Ruutanassa on kaksi ulkoliikuntapaikkaa: Iskelän kenttä sekä koulun pihalla oleva kenttä. Lisäksi Suinulassa, suunnittelualueen ulkopuolella, on jalkapallokenttä. Ruutanen koululla on mahdollisuus sisäliikuntaan. Lähin ratsastustalli on Riussa. Talvisin alueen läpi vedetään kaksi hiihtoreittiä, jotka ovat valaisemattomia. Vesijärven rannassa on paikkoja pienveneille. Lisäksi rantaa voi käyttää uimiseen. Myös Nevasjärvellä uidaan, vaikka alueella ei olekaan uimakoppeja. Alueen pohjois- ja eteläpuolella olevat lähimetsät ovat alueen asukkaiden vapaassa virkistyskäytössä. Tällä hetkellä Kaarinanpolku-niminen vaellusreitti sijaitsee alueen länsipuolella. Muutamat Jussilan pelloista ovat viljelyssä ilman maataloustukia mikä kielii siitä, että viljelyyn liittyvät aktiviteetit alkavat saada myös virkistysmerkityksiä.

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

AMMATTIVILJELYSSÄ OLEVIA PELTOJA RUUTANASSA

ELINKEINOT

Maanviljely

Suunnittelualueella on kuusi tilaa, joiden elinkeino liittyy maanviljelyyn. Osa alueen peltoista on vuokrattu ulkopuolisille viljelijöille.

Yrittäjät

Alueella on useita eri alojen pienyrityksiä, jotka työllistävät osittain tai kokopäiväisesti ainakin omistajansa. Eri puolille Ruutanaa on rekisteröity yhteensä 87 alle viiden hengen yritystä. Alle kymmenen hengen yrityksiä Ruutanassa on kahdeksan. Näkyvimpiä yrityksistä ovat palveluyrittäjät, jotka ovat sijoittuneet pääosin Ruutanantien tuntumaan.

Muut työpaikat

Suunnittelualueen kunnalliset palvelut työllistävät kymmeniä ihmisiä.

Lähialueiden työpaikkakeskittymät

Suunnittelualueen lähellä, Tampereen kaupungin puolella työpaikkoja on muun muassa Tarastenjärven jätteenkäsittelyalueella, puolustusvoimilla Aitovuorella sekä Atalan Ata Gears Oy:llä.

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

YMPÄRISTÖ

Suunnittelualue rajautuu lännessä Tampereen rajaan. Alueen pohjoisosat rajautuvat suoraan Tarastenjärven jätteenkäsittelyalueeseen. Ruutanan taajama-alue leikkautuu jätteenkäsittelyalueesta Valtatie 9:llä sekä tien ja taajaman välisellä metsävyöhykkeellä. Tielinja sijaitsee toista kilometriä taajama-alueesta luoteeseen. Suunnittelualueen pohjoispuolella on Suinulan kylä. Alueen itäosassa on Vesijärvi, jonka ranta on luonnonkaunis peltoaukeineen ja vanhoine pihapiireineen. Voimakkaan maisemaelementin rantaan tuottaa Haralanharju suunnittelualueen koillispuolella. Etelässä suunnittelualue rajautuu Riun ja Aitovuoren väliseen selänteeseen, joka tuottaa topografisesti voimakkaan rajan.

Ruutanan taajaman sydän rakentui sodan jälkeen työläisperheiden asetuttua alueelle. Jussilan ympäristö on vähitellen tiivistyvää viljelylaaksoa. Jyväskylän rata halkoo aluetta pohjois-eteläsuuntaisesti.

Asuminen

Suuri osa alueen väestöstä on lapsiperheitä. Alle 15-vuotiaat muodostavat suurimman yksittäisen väestöryhmän, mikä näkyy selvimmin huutavana pulana hoitopaikoista ja Ruutanan koulun tilanpuutteena. Tällä hetkellä Laureeninkallion lapset kuljetetaan Suinulaan kouluun, koska Ruutanan koulu on täynnä.

Suunnittelualueella on sekä asemakaavoitettuja että haja-asutettuja ympäristöjä. Molemmilla alueilla rakennuskanta on kerroksellista ja iältään vaihtelevaa. Pääosin alueella on pientaloja. Haja-asutetun alueen vaiheittainen tiivistyminen ja taajama-alueella käynnissä oleva rakennuskannan uusiutuminen ja tiivistyminen tonttijakojen myötä on tuottanut alueelle kulttuurisestikin hyvin sekoittuneen naapuruston.

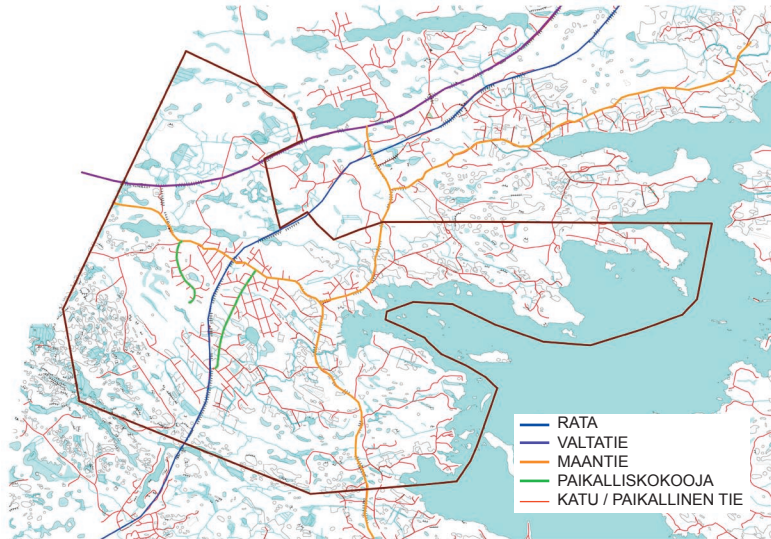
Palvelut (asukkaan näkökulma)

Ruutanan sosiaali- ja terveystalouteen ollaan yleisesti ottaen tyytyväisiä. Myös koulun maalaismaisuuksien ollaan tyytyväisiä, samoin alueen tämänhetkisiin kaupallisiin palveluihin. Ongelmia asukkaille tuottavat päivähoito- ja kuljetuspalvelut. Monet perheet joutuvat viemään lapsensa hoitoon kauas kodista, jopa suunnittelualueen ulkopuolelle. Linja-autovuoroja on sen verran vähän, että perheet ovat käytännössä pakotettuja kahteen autoon. Yksityisautoilu vuorostaan tekee kävelyn ja pyöräilyn vaaralliseksi alueen kapeilla teillä. Usein lapset viedään autolla kouluun. Kunta tarjoaa koulukyydityksen, mikäli koulumatkan pituus on yli kolme kilometriä.

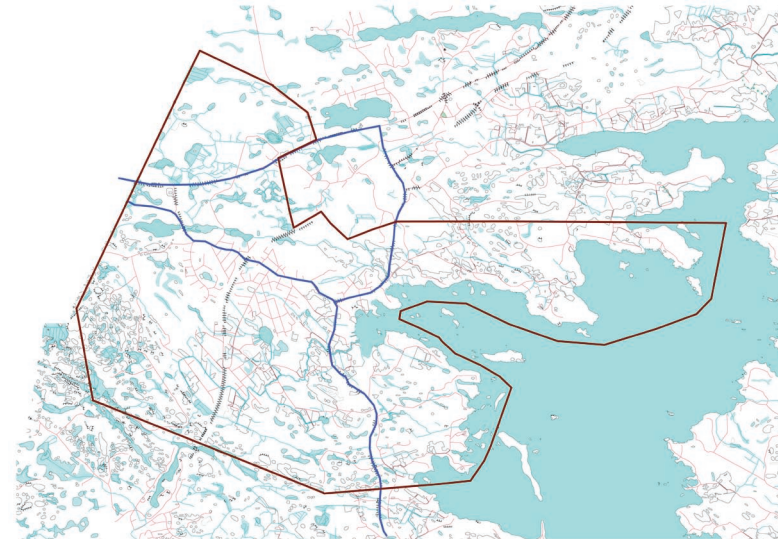
Toiminta (yhdistykset jne.)

Ruutanassa toimii useita yhdistyksiä. Taajaman eri osilla on oma asukas-yhdistyksensä. Lisäksi alueella toimii ainakin koulun vanhempainyhdistys. Asukkaat tuntuvat olevan muutenkin vireitä harrastajia sillä Ruutanan valintamyymälän ilmoitustaulu elää aktiivista elämäänsä erilaisista tapahtumista ja ajanvieteistä ilmoitellen.

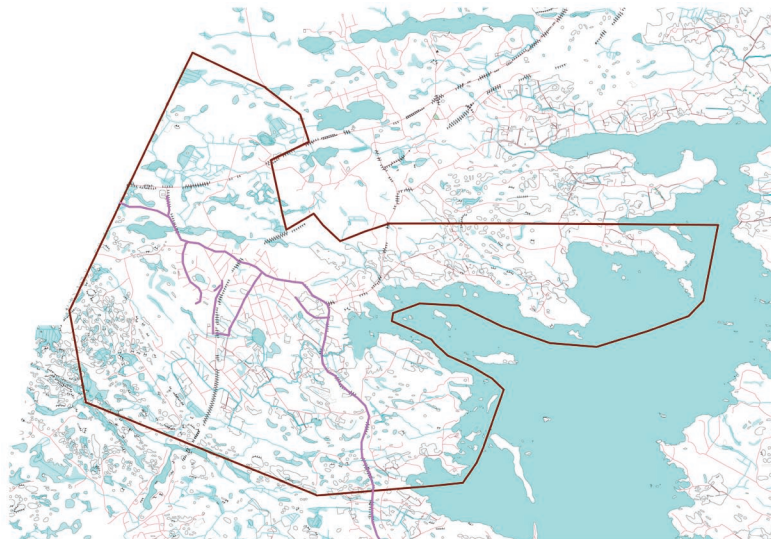
RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

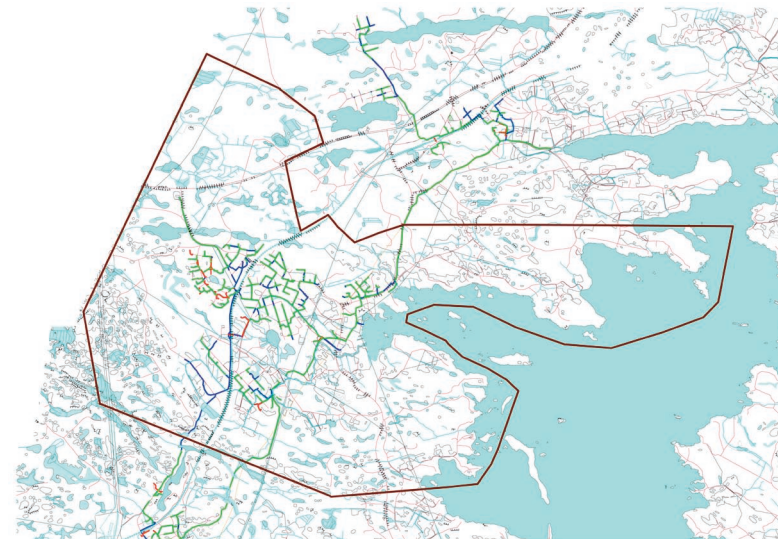
TIEVERKOSTO JA RATA

JULKINEN LIIKENNE

KEVYEN LIIKENTEEN VÄYLÄT

KUNNALLISTEKNIikka, SÄHKÖLINJAT

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

VERKOSTOT

Autoliikenne

Alueella on useita eritasoisia liikenneväyliä, tosin väylästä painottuu vahvasti moottoriajoneuvoliikenteeseen. Suunnittelualueen pohjoisosassa kulkevaa Jyväskylätietä kehitetään Tiehallinnon suunnitelmien mukaan moottoritien tasoiseksi. Suunnittelualueella on kaksi maantietä: Ruutanantie ja Korvenperäntie, jotka molemmat muuttuvat kaduiksi mikäli alue asemakaavoitetaan. Lisäksi alueella on runsaasti paikalliskokooja- ja pihakatuja. Erityisesti Jussilassa on myös runsaasti yksityistä tietä.

Kevyt liikenne

Ruutanassa risteää kaksi valtakunnallista pyöräilyretkeilyreittiä, joista toinen vie Kangasalta Ruovedelle ja toinen Tampereelta Orivedelle. Reitit kulkevat alueen suurimpien maanteiden varsia pitkin eli Ruutanantiella ja Korvenperäntiellä. Yhteys Tampereen puolelle hoituu Lintukalliontietä pitkin. Ruutan koulun kohdalla on rakennettu kevyen liikenteen alikulku.

Jussilan alueella kevyt liikenne tukeutuu yksityisteihin.

Väylien tila

Alueen liikenneongelmat vaihtelevat runsaasti sen mukaan, missä osassa taajamaa asuu. Jussilan haja-asutusalueella tiet ovat yksityisiä, joten niiden kunnostaminen on asukkaiden vastuulla. Näillä alueilla ei ole yleistä valaistusta ja kevyen liikenteen järjestelyt puuttuvat myös. Toisaalta esimerkiksi Ruutan taajama-alueen keskeisimmät seudut kärsivät ylettömästä läpiajoliikenteestä, kun haja-asutusalueella oleva väestö joutuu kulkemaan taajaman keskustan läpi matkalla muihin taajamiin.

Joukkoliikenne

Linja-autolla Ruutanasta liikennöidään Kangasalan suuntaan päivittäin kuusi vuoroa kello kuuden ja 15 välillä. Kangasalan keskustasta Ruutanaan pääsee viidellä vuorolla, joista viimeinen lähtee kello 16:25. Kunnan sisäisessä vapaa-ajantoiminnassa Ruutana on autoriippuvainen. Bussit palvelevat lähinnä lapsia ja eläkeläisiä arkipäivinä.

Arkena Ruutanasta pääsee Tampereen keskustaan yhteensä 12 vuorolla kello 6 - 20:30. Viikonloppuisin kulkee lisäksi muutama vuoro. Tampereelta Ruutanaan kulkee arkisin yhteensä 30 vuoroa ja viikonloppuisinkin vuoroja on useita. Julkisen liikenteen suhteen paikka on huomattavasti tehokkaammin kytkeytynyt suoraan Tampereeseen kuin Kangasalan keskustaan.

Rata

Jyväskylän rata halkoo suunnittelualueen. Paikallisliikenne Ruutanassa on lakkautettu 1970-luvun alussa, mutta Ratahallintokeskuksen lausunnon mukaan rataosuudella Tampere–Orivesi on varauduttava yhteensä neljään raiteeseen. Tämä enteilee raideliikenteen kehittämistä myös seudullisessa mittakaavassa. Lisäraiteista ei ole olemassa suunnitelmia, mutta lisäraiteista välillä Tampere–Kangasala on tehty maankäyttötarkastelu.

Yhdyskuntatekninen huolto

Asemakaavoitetut alueet on liitetty Kangasalan aseman suunnasta vedettyyn vesi- ja viemäriverkostoon. Muutamat hajarakennetut ympäristöt erityisesti Jussilan alueella ovat edelleen kokonaan ilman kunnallista viemärintiä.

Saappaanpohjanojan kuormittumisen vuoksi alueen rakennettaviksi osoitettavien uudisalueiden hulevesien käsittelyyn annetaan kaavassa määräyksiä.

Sähkölinjat

Suunnittelualueen halkaisee kaksi suurjännitesähkölinjaa. 400 kV:n linja kulkee aivan alueen länsilaidassa ja sen vaikutukset osuvat lähinnä Tarastenjärven jätteenkäsittely-alueeseen. Taajama-alueen läpi pohjois-eteläsuunnassa kulkee 110 kV:n linja, jonka aiheuttamat rajoitteet huomioidaan maankäytössä.

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

YMPÄRISTÖN HÄIRIÖTEKIJÄT

Luonnonvesien vedenlaatu

Kangasalan kunnan alueella olevien järvien tilasta voi saada tietoa Kangasalan järviselvityksestä. Joitain Ruutanen alueen järviä, kuten Vesijärveä, tarkkaillaan vuosittain. Alueen pieniä järviä ei aktiivisesti seurata ja niinpä niistä saatava tieto on paikoin kymmeniä vuosia vanhaa.

Vesijärven tila on hyvä. Ruutanajärvi ja Nevasjärvi ovat välttävissä tilassa ja siksi niitä ei ensisijaisesti suositella virkistyskäyttöön. Molemmat järvet ovat mittausten mukaan rehevöityneitä. Myös Matkajärveä rasittaa lievä rehevyys sekä happitalouden häiriöt, mutta järven tila on kuitenkin tyydyttävä. Tarasjärvi on happamoitunut ja sen tila on huono. (Kangasalan järviselvitys, 1.7.2009)

Saastuneet maat

Suunnittelualueella on saastuneita maita Lintukalliontien varressa olevalla vanhalla kaatopaikalla. Kaatopaikan vaikutuspiirissä olevissa vesissä ei ole havaittu poikkeamia normaalista. Ruutanen taajama-alueen koillispuolella olevan tilakeskuksen yhteydessä on ollut romuvarasto. Asialla voi olla vaikutusta, jos paikan maankäyttö muuttuu. Valtatie 9:n varressa olevalla huoltoasemalla säilytetään räjähtäviä ja maaperään joutuessaan saastuttavia aineita. (Riitamaa, 30.6.2009)

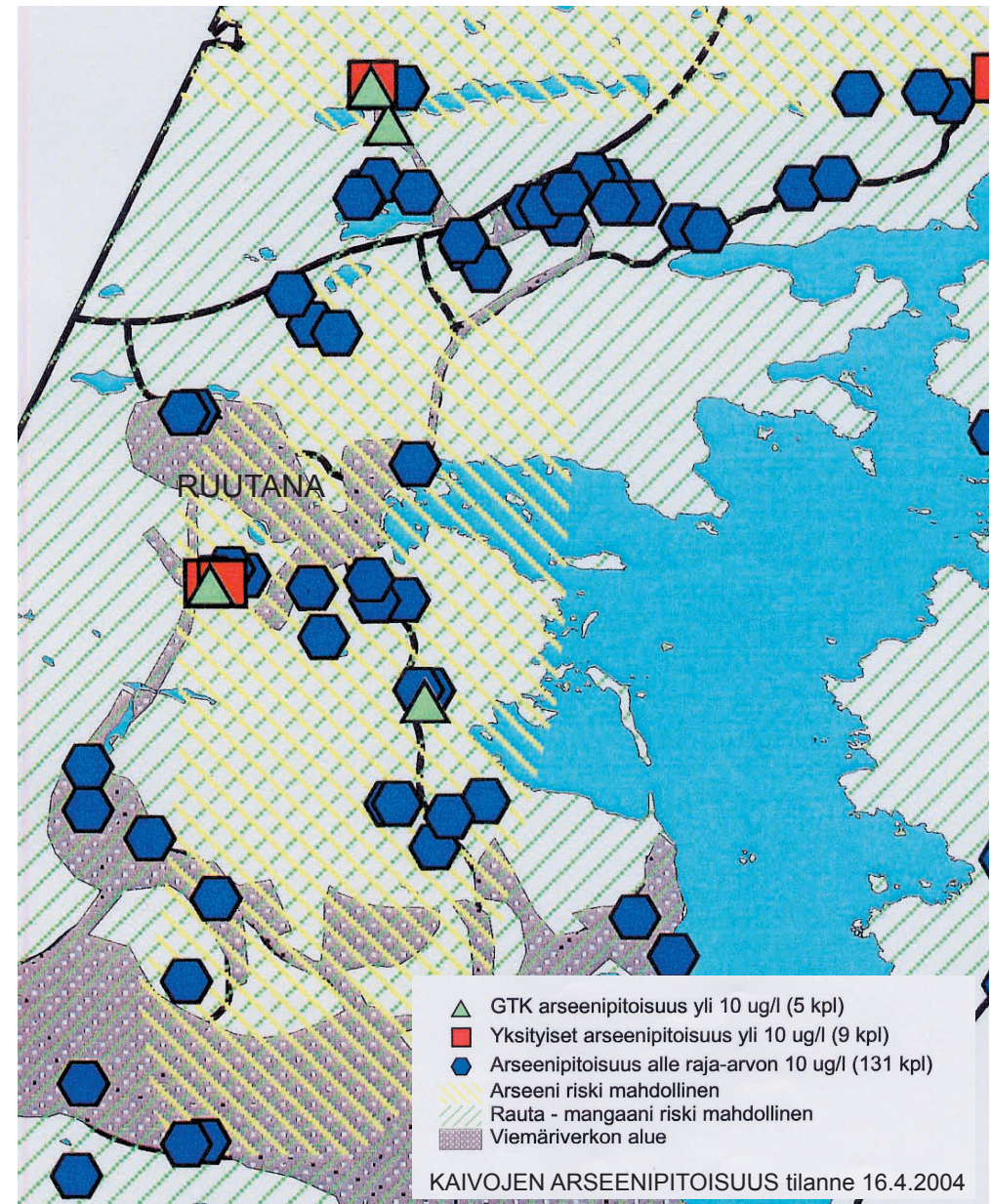
Arseeni, radon

Suunnittelualue kuuluu arseeniriskialueeseen ja arseenia on alueella myös todettu. Arseeniesiintymiä on löytynyt ainoastaan porakaivoista, joten kallioporakaivojen rakentamista alueelle tulisi välttää. Myös radonista on havaittu toimenpiderajat ylittäviä arvoja. (Kaskela, 3.7.2009, 10.8.2009)

Haju ja melu

Tarastenjärven jätteenkäsittelyalueen kompostointikenttien käsittelystä aiheutuu toisinaan alueen asukkaita häiritsevää hajua. Kompostointimenetelmiä kuitenkin jatkuvasti kehitetään ja näin ollen sen haittavaikutukset voivat jatkossa pienentyä. Kaatopaikan ympärillä lentelevät lokit metelöivät toisinaan häiritsevästi myös.

Valtatie 9 on alueen teistä suurin melunlähde sillä muut tiet ovat paikallisempia ja niiden aiheuttama melukuorma on pienempi. Raideliikenne ja etenkin sen raskaat kuljetukset aiheuttavat alueelle melua. Vanhalla kaatopaikalla oleva toiminta tuottaa jonkin verran melua, mutta toiminta on loppumassa muutamassa vuodessa. Myös Tarastenjärven kaatopaikan lокkien kirkuminen on alueella koettu häiritsevä. (Rantala, 1.7.2009)

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

ERITYISTOIMINNAT

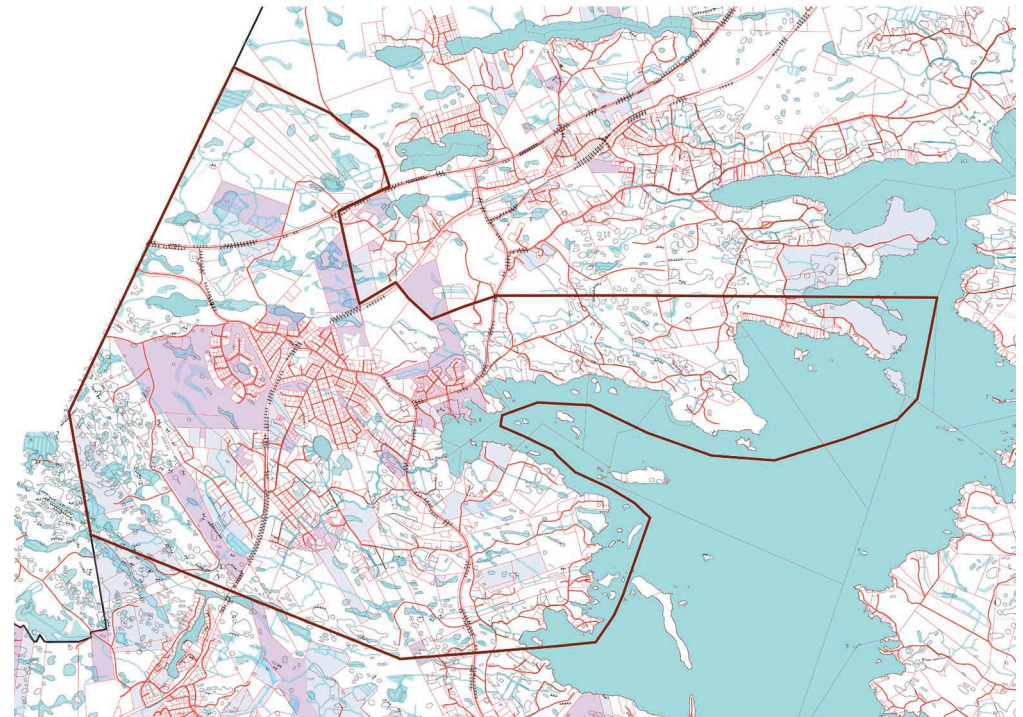
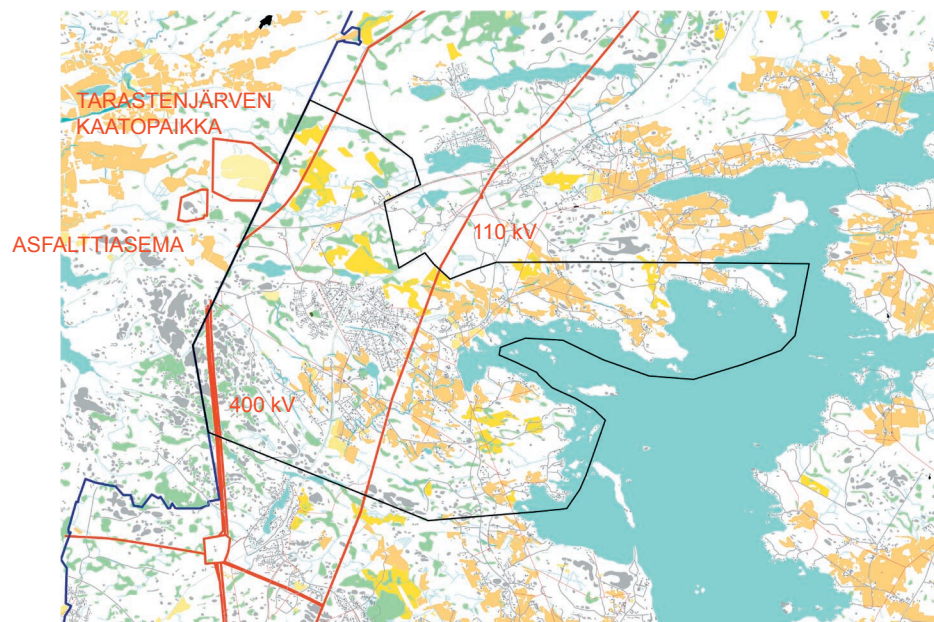
Suunnittelualueen länsilaidassa on Fingridin 400 kV:n voimajohto, joka on tärkeä osa valtakunnallista sähkönsiirtoa. Alueen keskellä on 110 kV voimajohto.

Tampereen puolella, suunnittelualueen luoteispuolella on Tarastenjärven jätteenkäsittelyalue sekä asfalttiasema. Jätteenkäsittelyalueen ja asfalttiaseman toimintaa kehitetään yhdyskuntajätettä monipuolisesti kierrättäen hyödyntävään suuntaan.

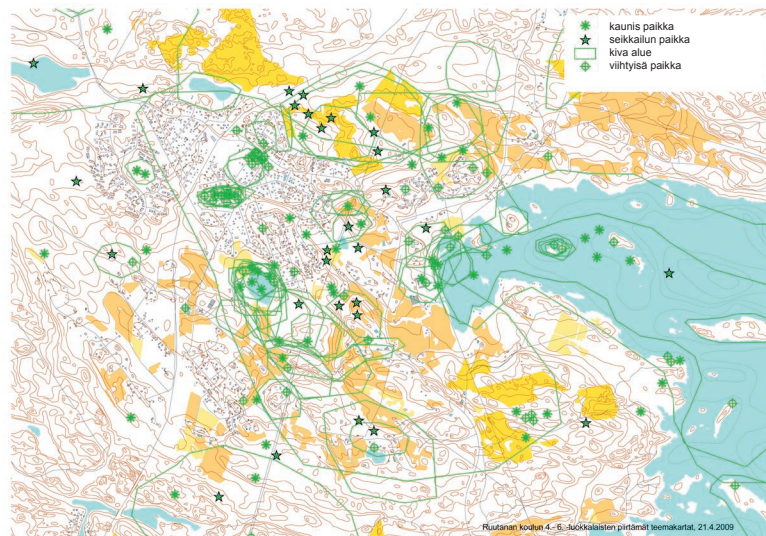
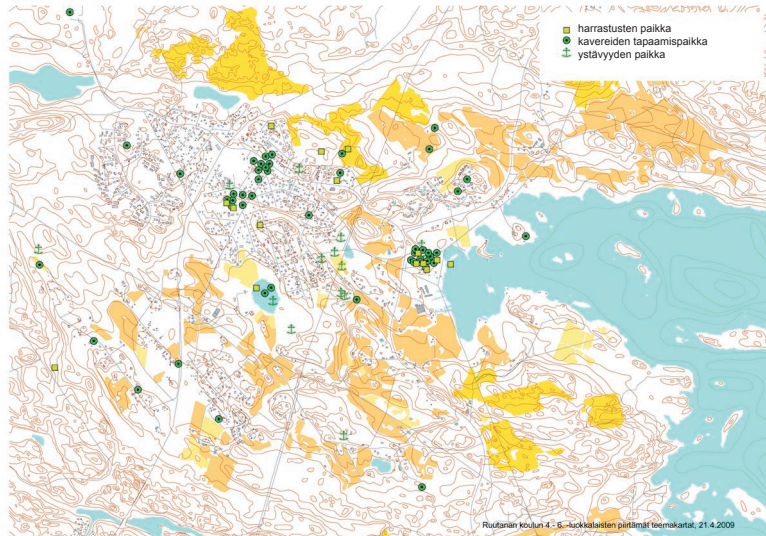
Aitovuorella Tampereen puolella on Etelä-Suomen lennonvarmistuskeskus sekä puolustusvoimien toimintoja.

MAANOMISTUS

Valtaosa suunnittelualueesta on yksityisessä omistuksessa. Kunnan maanomistus on esitetty oheisessa kartassa värillisinä alueina.

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

ASUKKAIDEN NÄKÖKULMA

Lapset

Ruutanalaiset lapset ottivat kantaa asuinympäristönsä hyviin ja huonoihin puoliin sekä koulureitin miellyttävyyteen keväällä 2009 Ruutanen koululla pidetyssä työpajassa. Lapset merkitsivät kartalle muun muassa alueen tarjoamia seikkailupaikkoja, sosiaalisuuden paikkoja sekä kauniita, vaarallia tai epämiellyttäviä paikkoja koulumatkalla.

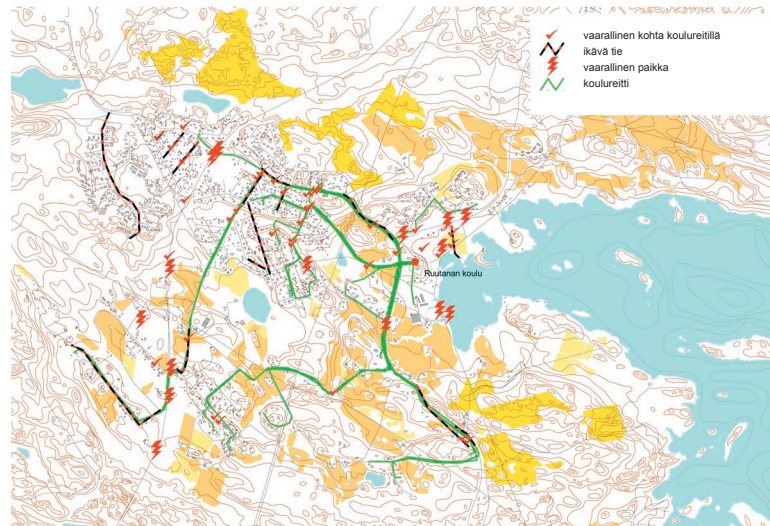
Sosiaalisuuden paikka, viihtyisä paikka

Iskelän kenttä ja lähikauppa sekä koulu ovat sosiaalisen kanssakäymisen paikkoja: asuinalueen sisällä olevat julkiset paikat toimivat lasten kohtauspaikkoina. Nämä alueet ovat lasten mielestä myös viihtyisiä. Harrastamisen ja ystävyyden paikoiksi valikoituivat myös kavereiden kodit sekä taajaman ulkopuolinen lähimetsä.

Seikkailun ja samoilun paikka, kaunis paikka

Taajamarakenteen ulkopuolella huomiota saavat saaret ja rannat sekä mm. Nevasjärven ympäristö ja koulun ranta-alue. Kivoiksi alueiksi on merkitty myös melkein kaikki taajaman lähimetsikkö peltoineen ja puroineen. Lähiluonto ja helposti saavutettava metsä ovat lapsille tärkeitä ympäristöjä. Erityisesti seikkailupaikat ovat taajaman ulkopuolella: epämääräiset joutomaat, sähkölinjan varsi, hakkuuaukeat ja asutuksen ulkopuoliset metsät ovat lasten vaeltelupaikkoja. Järvet sekä asutuksen ulkopuolella olevat peltomaisemat koetaan kauniiksi.

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

Koulumatka, otos 30 kpl, 4. luokka

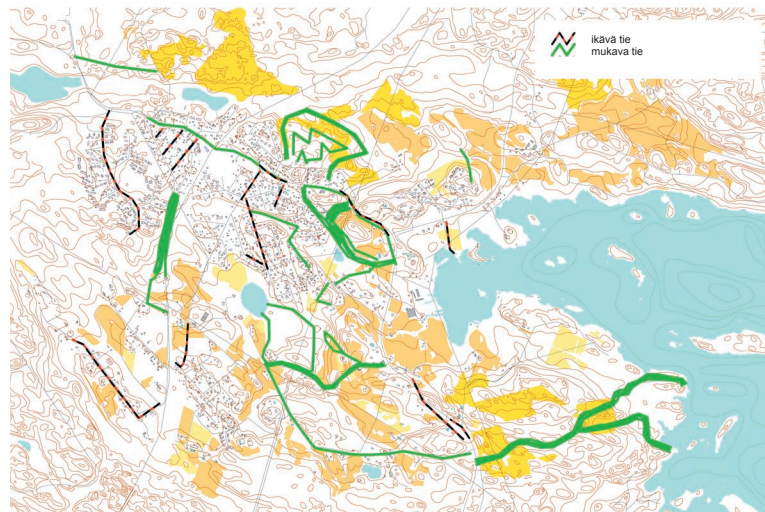
Vaarallinen tie, ikävä paikka

Moni jussilassa asuva lapsi kulkee koulumatkansa autolla. Suoraa, turvallista yhteyttä radan takaa ei koululle ole. Useat lasten ikäviksi merkitsemät tieosuudet ovat osa koulureittiä. Eniten vaaratilanteita aiheuttaa liikenne, etenkin paikalliskokoojateiden risteysalueet ovat vaarallisia. Myös rata on useassa kohtaa osoitettu vaaralliseksi ympäristöksi. Kuvan ulkopuolelta Jyväskylätie koetaan myös ikäväksi.

Luonnonympäristöistä Vesijärven ranta koulun kohdalla sekä Saappaanpohjanojan suu ovat lasten mielestä vaarallisia paikkoja.

Ikävät tiet, kivat tiet

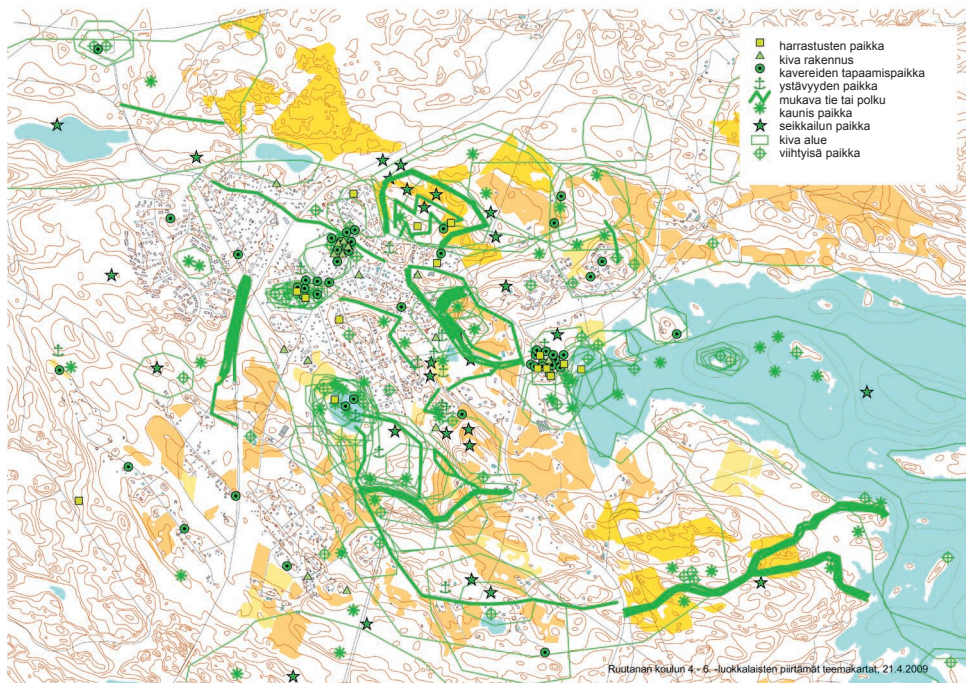
Ikäviksi teiksi koetaan sellaiset kokoojakatujen osat, joihin ei liity selkeää läsnäoloa, esimerkiksi tonttiliittymiä tai rakentamista. Todennäköisesti autojen nopeudet ovat näillä alueilla korkeat.

Kivoja reittejä ovat lasten mielestä taajama-alueen ulkopuolella olevien viljely- ja metsäalueiden lomassa kulkevat polut. Asutuksen välialueilla olevat itä-länsisuuntaiset polut sekä muutamat peltotiet ovat lasten mielestä kivoja. Sähkölinjan ympäristö on täynnä polkuja, joita lapset mielellään käyttävät.

Suurin osa kivoista alueista sijaitsee asutuksen lähellä. Idässä rajana on Ruutanantie-Korvenperäntien linja muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Rakennetun ympäristön ulkopuoliset metsät ovat verrattain vähäisellä käytöllä. Selkeä lähivirkistysalue olisi Ruutanassa tarpeellinen.

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

Lasten positiiviset havainnot yleensä

Valtaosa positiivisista havainnoista sijoittuu asutun alueen ulkopuolelle, välialueille ja lähimetsiin. Virkistyspaikat ovat harvoin asuinalueilla. Pienetkin välialueet muuntuvat omaehtoisen vaeltelun ja kokemisen ympäristöiksi. Usein seikkailupaikat ovat myös kauniita paikkoja.

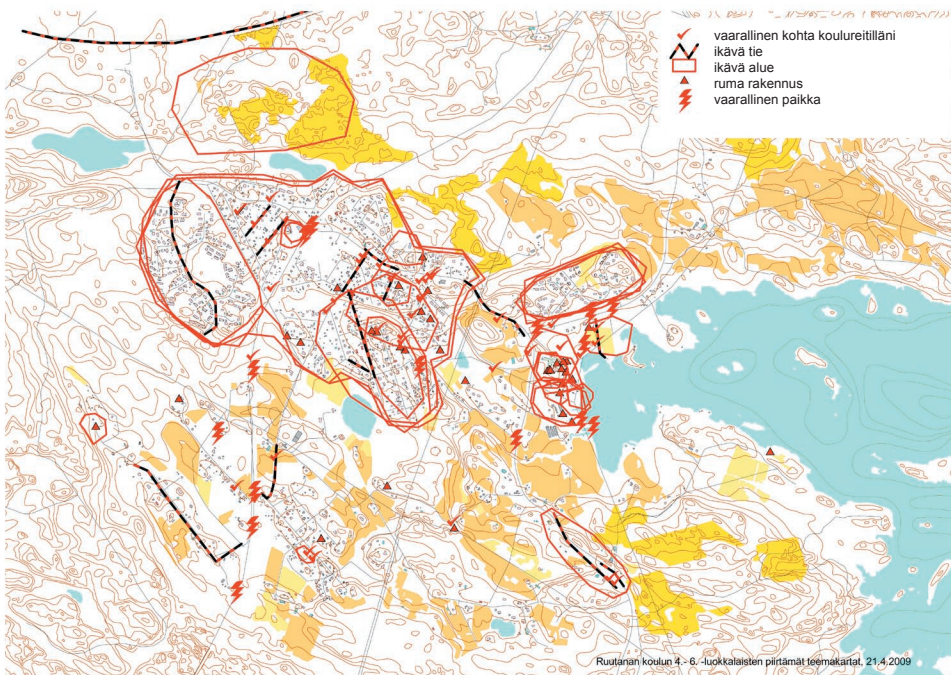
Vaikka moni lapsi merkitsee koko Ruutanen ja Jussilan elinpiirikseen, leikkipaikat, mieluisimmat paikat ja seikkailupaikat ovat melko lähellä omaa kotia, noin kilometrin säteellä siitä.

Ruutanantie – Korvenperäntie tuntuu katkaisevan seikkailuyhteyden asuinalueelta rantaan. Lännessä rata toimii rajana: Elämä keskittyy radan ja suurten teiden väliin. Suuret tiet näyttävät leikkaavan lasten elinpiirin ja näin ollen koulu tuntuu jokapäiväisen elämän kannalta olevan aika syrjässä: kauppa ja Iskelän kenttä nauttivat suurta suosiota lasten keskuudessa. Virkistysalueella ei oleskella vaan kavereita tavataan urheilukentällä ja kaupalla.

Koulun ympäristö kerää runsaasti sekä positiivisia, että negatiivisia merkityksiä. Monelle koulu on kavereiden kohtaamisen ja harrastamisen paikka. Kaikkiaan lasten elämässä korostuu lähiympäristö ja sen tarjoamat toimintamahdollisuudet sekä lähiympäristön laatu.

Ylipäättään asutuksen keskellä olevat tekemisen ja kohtaamisen paikat, kuten Iskelän kenttä ja Ruutanen Siwa ovat kaikkien lasten suosiossa. Muissa positiivisten merkitysten paikoissa on enemmän hajontaa kuin näissä.

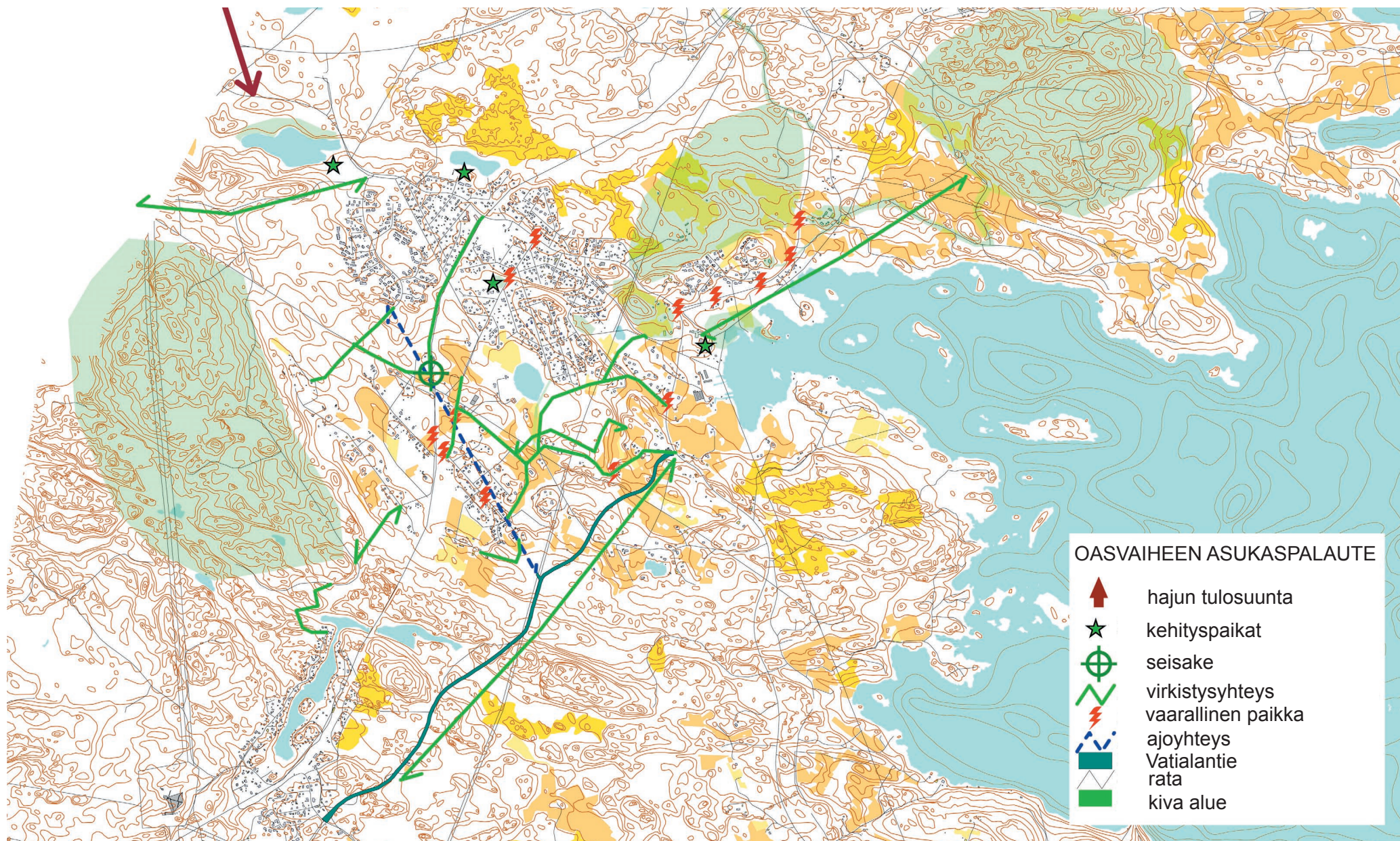
RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

Ikävät havainnot

Koulu ja sen ranta olivat hyvin monessa kartassa epämiellyttäviä. Erityisesti koulun eteläpuolella oleva alue oli osoitettu ikäväksi, vaikka Vesijärvellä oli pelkästään positiivisia määreitä.

Negatiiviset paikat liittyivät myös hyvin voimakkaasti liikennealueisiin sekä risteyskohtiin: lapset kokevat Ruutanen tiealueet vaarallisina. Kaukana kodista olevat paikat ovat lasten mielestä usein ankeita riippumatta siitä, asuuko lapsi taajama-alueella tai maatilalla.

Lapsen lähiympäristön laatu nousee merkityksekkääksi, koska lapset viettävät aikaansa runsaasti oman kodin läheisyydessä.

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

Oasvaiheen asukaspalaute

Liikenne ja reitit

Asukaspalautteessa puututtiin usein alueen liikenneongelmiin. Erityisesti Jussilan alueen liikennejärjestelyt puhuttivat: tiet ovat heikkokuntoisia ja tieverkko on puutteellinen. Monet jussilalaiset joutuvat kulkemaan Ruutanan keskustan kautta, mikä kuormittaa Jussilantietä sekä Ruutanantien vaaralliseksi havaittua risteystä entisestään. Asukkaat toivoisivat, että vaaralliseksi havaitut paikat, kuten Jussilantien ja Ruutanantien risteys, Korvenperäntie sekä Jussilan liikennejärjestelyt kokonaisuudessaan voitaisiin suunnittelutyön yhteydessä ratkaista. Monet toivovat, että alueelle luotaisiin edellytykset kunnolliselle julkiselle liikenteelle. Tällä hetkellä perheet ovat pakotettuja pitämään kahta autoa saadakseen arkensa sujumaan. Lähijunaseisaketta Jussilan alituksen kohdalle palautteessa ehdotettiin myös.

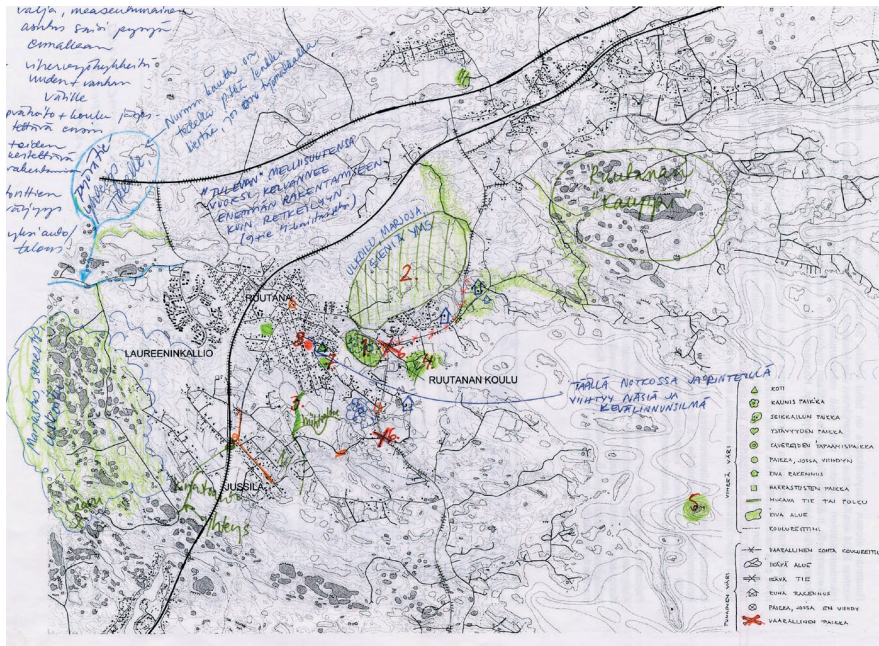
Ajoneuvoliikenteen edellytysten parantamisen lisäksi asukkaat toivovat valaistua liikuntareittiä alueen halki sekä kunnan liikuntayhteyksiä alueelta seudullisiin liikuntareitteihin. Lisäksi toivotaan turvallista yhteyttä Jussilasta koululle, jotta lapset pääsisivät koulun kävelen tai pyörällä.

Arvot ja kehitettävät alueet

Palautteessaan asukkaat ovat osoittaneet kartalta useita arvokkaita tai luonnonkauniita paikkoja sekä eriluonteisia harrastamisen ja marjastamisen paikkoja. Näiden säilymistä alueella toivottaisiin. Taajaman lähimetsien sekä korttelialueiden tuntumassa olevien virkistysalueiden säilyttämistä toivottiin. Iskelän kenttää ja koulun ympäristöä toivotaan kehitettävän lähivirkistys- ja urheilupaikoiksi. Lisäksi Nevasjärven, Ruutanajärven ja Matkajärven ympäristöjä toivotaan kehitettävän virkistysalueina. Alueen väljän luonteen toivotaan säilyvän ennallaan.

Ympäristön häiriötekijät sekä muut puutteet

Useat Helenantien asukkaat toivovat alueen viemärijärjestelmän lopullista rakentamista. Tarastenjärven jätteenkäsittelyalue haisee toisinaan Ruutanassa saakka.

erään asukkaan piirtämä palautekartta

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

MUUT SELVITYKSET

Tässä lähtöaineistoraportissa esitettyjen perusselvitysten lisäksi suunnittelualueelle on laadittu neljä erillisselvitystä kaavoitustyötä tukemaan.

LUONTOSELVITYS

Suunnittelualueesta on laadittu kesällä 2009 luontoselvitys, jonka yhteydessä alueen uhanalaisen kasvien ja eläinten esiintyvyys on tarkistettu. Selvityksen on laatinut Marja Nuottajärvi FCG Planeko Oy:stä.

RAKENNETUN YMPÄRISTÖN SELVITYS

Ruutanan alueen rakennettu ympäristö on selvitetty Selvitystyö Aholan toimesta. Työn on laatinut FM Teija Ahola.

MUINAISJÄÄNNÖSINVENTOINTI

Inventoinnin on tehnyt arkeologi Timo Jussila Mikroliitti Oy:stä.

MAISEMASELVITYS

Suunnittelutyön tausta-aineistoksi on laadittu maisemaselvitys. (Kaisu Kuusela, 2009) Selvitys nostaa esiin suunnittelualueen ominaispiirteitä ja maiseman kauneimpia kohtia sekä maisemallisia vauriopaikkoja. Selvitysestä käy ilmi maisemarakenteen kannalta järkevimmät rakentamisalueet sekä suositukset rakentamatta jätettävistä alueista.

RUUTANAN OSAYLEISKAAVA

LÄHTEET:

Painetut lähteet:

Anttila, Olavi; 1987. Kangasalan historia 1865-1975

Kangasalan kunnan rakennusjärjestys, 2000

Internet:

Kangasalan järviselvitys, http://www.kvvy.fi/cgi-bin/tietosivu_kangasala.pl?sivu=paasivu.html, 1.7.2009

Tiehallinto, <http://www.tiehallinto.fi/pls/wwwedit/docs/20815.PDF>, 14.4.2009

Tampereen kaupunki; Nurmi-Sorilan osayleiskaavahanke, <http://www.tampere.fi/kaavatjakiinteistot/kaavoitus/yleiskaavoitus/nurmisorila.html>, 1.7.2009

Kangasalan kunnan tilastotietoa; http://www.kangasala.fi/kunta_ja_hallinto/tilastot/, 1.7.2009

Väestö ikäluokittain; Tilastokeskus, <https://kangasala-fi.directo.fi/?x43=420208>, 16.4.2009

Haastattelut:

Kaskela, Tauno; terveystarkastaja, 3.7.2009, 10.8.2009

Kettunen-Niemi, Niina; päivähoidon aluejohtaja, 18.6.2009

Rantala, Maija-Liisa; terveystarkastaja, 1.7.2009

Riitamaa, Tarja; ympäristötarkastaja, 30.6.2009

Ruutanan koulun 4.-6.-luokkalaiset, 21.4.2009

Tässä julkaisussa esitettyjen karttojen oikeudet:

© MTJ / NKRK Maanmittauslaitos, käyttöoikeuslupa PISA/005/2009

© Kangasalan kunta

Aineiston kopiointi ilman lupaa on kielletty

